

тощо. Результати отриманого відеозапису можуть бути використані як фактичні дані, які будуть мати доказове значення, а також як орієнтовну інформацію, для подальшого планування та організації розслідування.

Резюмуємо, що огляд місця події у період воєнного стану слід зарахувати до слідчих дій з підвищеним ризиком. Під час проведення огляду необхідно забезпечувати насамперед безпеку всіх членів групи, а також збір та аналіз слідової інформації з метою повного, ефективного та швидкого розкриття кримінальних правопорушень.

Список використаних джерел

1. Про введення воєнного стану в Україні : Указ Президента України від 24 лют. 2022 р № 64/2022. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/642022-41397>.

2. Про продовження строку дії воєнного стану в Україні : Указ Президента України від 18 квіт. 2022 р. № 259/2022. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/2592022-42237>.

3. Про правовий режим воєнного стану : Закон України від 12 трав. 2015 р. № 389-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text>.

4. Кримінальний процесуальний кодекс України : Закон України від 13 квіт. 2012 р. № 4651-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>.

5. Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо удосконалення порядку здійснення кримінального провадження в умовах воєнного стану : Закон України від 14 квіт. 2022 р. № 2201-IX. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/view/T222201?a№=1>.

Новик Віталій Алікович,

начальник структурного підрозділу
Управління оперативного забезпечення
розслідування кримінальних
правопорушень, учинених службовими
особами, Головного оперативного
управління Державного бюро розслідувань

ОХОРОНА ЛІСОВОГО ФОНДУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЗБРОЙНОЇ АГРЕСІЇ РФ

В основі реалізації державної екологічної політики України покладено збереження довкілля, що потребує від держави вжиття термінових заходів[1]. Особливого значення така діяльність набуває в умовах збройної агресії рф.

За оцінкою спеціалістів 13,2 млрд. гривень – приблизна сума збитків лісової галузі України внаслідок вторгнення рф [2]. У лісництвах, які перебували на окупованій території, знищені будівлі

та розграбоване обладнання, транспортні засоби, величезну шкоду нанесли лісовій екосистемі, на більшості об'єктах ще досі тривають розмінування, очищення від військової техніки тощо.

Через військові дії окупанта 900 заповідних територій України сьогодні перебувають у небезпеці. Це 1,2 млн. га, або близько 30 % площі всіх природоохоронних територій України. Це тисячі видів рослин, які занесені до Червоної книги України і охороняються законом. Бойові дії порушують спокій диких тварин. Вони або гинуть, або намагаються втекти з гарячих точок. Під загрозою знищення наразі знаходяться: 14 Рамсарських об'єктів площею 397,7 тис. га, близько 200 територій Смарагдової мережі площею 2,9 млн. га біосферні заповідники.

На жаль, бойові дії погіршили статистику лісових пожеж. На сьогодні зафіксовано 191 випадок загорянь у лісі на загальній площі 1754 га. Це втричі більше, якщо порівнювати з аналогічним періодом 2021 року. Середня площа однієї пожежі зросла у 16 разів [2].

Близько 5 тисяч працівники природньо-заповідного фонду щодня роблять все можливе, щоб захистити та зберегти українську природу. А ще там, де це можливо, допомагають людям, які були вимушені тікати від війни. Так, на природоохоронних територіях вже знайшли прихисток майже 15 тисяч тимчасових переселенців [3].

Ліси становлять 15,9% території України і на території держави вони розміщені нерівномірно, від 3,7 відсотка у Запорізькій до 51,4 % у Закарпатській областях. Оптимальним, за європейськими рекомендаціями, є показник лісистості 20%, для досягнення якого необхідно створити більше двох мільйонів гектарів нових лісів. Водночас створення нових лісів не повинне здійснюватися шляхом заліснення унікальних степових ділянок [1].

Необхідно зазначити, що протягом тривалого часу економічний розвиток держави супроводжувався незбалансованою експлуатацією природних ресурсів, низькою пріоритетністю питань захисту довкілля, що унеможливило досягнення збалансованого (сталого) розвитку

Тому саме сьогодні потрібно чітко врегулювання відносин у галузі охорони, використання і відтворення природних ресурсів [4], забезпечення екологічної безпеки, запобігання і ліквідації негативного впливу військової агресії на навколишнє природне середовище та збереження лісового фонду України², який є її національним багатством та джерелом для задоволення потреб суспільства в лісових ресурсах.

²Усі ліси на території України, незалежно від того, на землях яких категорій за основним цільовим призначенням вони зростають, та незалежно від права власності на них, становлять лісовий фонд України і перебувають під охороною держави [5].

Саме тому основними напрямками діяльності нашої держави в сучасних умовах збройної агресії рф є: міжсекторальне партнерство та залучення заінтересованих сторін, що буде сприяти взаємодії органів державної влади та органів місцевого самоврядування, суб'єктів господарювання, громадськості при плануванні і реалізації політики у сфері збереження, охорони та відновлення лісів; інформування про діяльність органів виконавчої влади у сфері охорони навколишнього природного середовища; державне регулювання у сфері охорони навколишнього природного середовища, що буде сприяти науково обґрунтованим обмеженням при використанні лісових ресурсів; стратегічна екологічна оцінка та оцінка впливу на ліси буде сприяти запобіганню негативному впливу та встановленню відтворення лісових ресурсів; системи лісового аудиту, екологічної сертифікації та маркування продукції дасть змогу підвищити екологічну обґрунтованість і ефективність діяльності суб'єктів господарювання, поліпшити характеристики продукції, удосконалити управління суб'єктами господарювання, що порушують встановлені норми;

облік лісових ресурсів забезпечить виявлення, реєстрацію, узагальнення, зберігання, оброблення та підготовку релевантної інформації про діяльність підприємства в природоохоронній сфері для прийняття управлінських рішень з урахуванням економічної ефективності, соціальної справедливості та екологічної цілісності [1].

Зазначена державна політика сприяла тому, що незважаючи на збройну агресію рф лісова галузь змогла адаптуватися до реалій воєнного часу, про що свідчать і останні економічні показники. За I квартал 2022 року чистий дохід від реалізації продукції склав 4,5 млрд. грн. Це на 423 млн. грн більше, ніж у аналогічному періоді 2021 року.

За місяць лісокультурної кампанії підприємства Держлісагентства висадили 103,2 млн. деревних рослин на площі 15184,6 га, з яких 471,5 га – це лісорозведення (створення нових лісів), а також сприяння природному поновленню (введення недостаючих порід) на площі 1236,4 га.

Під час війни продовжується озеленення нашої країни. Більше того, у планах побудувати у 8 областях сучасні селекційно-насінневі центри, аби збільшити потужності для вирощування посадкового матеріалу на майбутні роки [6].

Список використаних джерел

1. Основні засади (стратегія) державної екологічної політики України на період до 2030 року : Закон України від 28.02.2019 № 2697-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2697-19#n14>.

2. Міндовкілля: 13,2 млрд гривень - приблизна оцінка збитків лісової галузі України внаслідок вторгнення рф. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3852-12#Text>.

3. Через військові дії окупанта 900 заповідних територій України сьогодні перебувають у небезпеці : Урядовий портал. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/mindovkillya-cherez-vijskovi-diyi-okupanta-900-zapovidnih-teritorij-ukrayini-sogodni-perebuvayut-u-nebezpecina>.

4. Про охорону навколишнього природного середовища : Закон України від 25.06.1991 № 1264-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1264-12#Text>.

5. Лісовий кодекс України : Закон України від 21.01.1994 № 3852-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3852-12#Text>.

6. Під час війни лісівники висадили 103 млн деревних рослин у рамках програми «Зелена країна» : Урядовий портал. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/pid-chas-vijni-lisivniki-visadili-103-mln-derevnih-roslin-u-ramkah-programi-zelena-krayina>.

Подкопась Сергій Васильович,

прокурор відділу інформаційно-аналітичної роботи й документального забезпечення Департаменту нагляду за додержанням законів органами безпеки Офісу Генерального прокурора, доктор юридичних наук, доцент

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ПРАКТИЧНОЇ РЕАЛІЗАЦІЇ КРИМІНАЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА В ДІЯЛЬНОСТІ ПРОКУРАТУРИ ПІД ЧАС ЗДІЙСНЕННЯ НАГЛЯДУ ЗА ДОДЕРЖАННЯМ ЗАКОНІВ ОРГАНАМИ БЕЗПЕКИ

Аналіз практики роботи прокуратури щодо нагляду за додержанням законів органами безпеки свідчить про наявність низки проблемних питань зумовлених, у тому числі, нещодавніми доповненнями Кримінального кодексу України (далі – КК України) новими статтями.

Складність становить розмежування складів кримінальних правопорушень та правильна кваліфікації дій осіб, а саме:

1. Розмежування складів кримінальних правопорушень, передбачених:

а) ст. 111 (державна зрада) та ч.ч. 3–7 ст. 111¹ (колабораційна діяльність), ст. 111² (пособництво державі-агресору), ст. 114² (несанкціоноване поширення інформації про направлення, переміщення зброї, озброєння та бойових припасів в Україну, рух, переміщення або